

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Justitsministeriets sagsnr. 2017-008-0003: sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven

27-11-2018

1. Indledning

I mit brev af 2. juli 2018 udtalte jeg, at Justitsministeriets sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven måtte give anledning til alvorlig bekymring i forhold til ministeriets efterlevelse af lovens bestemmelser og principper om sagsbehandlingstid.

Jeg bad på den baggrund ministeriet om at oplyse, hvad ministeriet fremadrettet vil gøre for at sikre, at der kommer reelle og varige forbedringer på området.

Jeg bad herunder særligt om en aktuel redegørelse for de initiativer, som Justitsministeriet måtte have taget eller planlægger at tage på området, og om en underbygget vurdering af, hvordan sådanne initiativer må antages at påvirke sagsbehandlingstiderne.

Jeg tilkendegav, at jeg gik ud fra, at Justitsministeriet i forbindelse med redegørelsen ville tage højde for, at der tidligere er taget en række initiativer på området, uden at det overordnede billede kan siges at have rykket sig væsentligt.

Den 31. august 2018 modtog jeg Justitsministeriets svar i sagen vedlagt en redegørelse af samme dato med en beskrivelse af en række iværksatte og påtænke initiativer.

I forlængelse heraf bad jeg den 11. oktober 2018 ministeriet om at oplyse, hvornår ministeriet forventer, at de beskrevne initiativer vil få en reel og målbar effekt på sagsbehandlingstiderne i ministeriets aktindsigtssager.

Dok.nr. 17/04383-33/KHH
Bedes oplyst ved
henvendelse

+bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse:
Man.-fre. 10-14
Telefontid:
Man.-tors. 9-16
Fre. 9-15

Ministeriet har ved brev af 5. november 2018 supplerende redegjort herfor.

Jeg har nu haft lejlighed til at gennemgå det indsendte materiale.

2. Tilførsel af ressourcer straks

Det fremgår af Justitsministeriets svar af 31. august 2018, at ministeriet til fulde anerkender min bekymring.

Ministeriet finder det således særdeles beklageligt, at ministeriet ikke har overholdt offentlighedslovens krav. Ministeriet ser med stor alvor på, at dette endnu ikke er sket, og er meget bevidst om behovet for markant handling på området.

På den baggrund har ministeriet straks på permanent basis bl.a. tilført to yderligere juridiske årsværk samt et administrativt årsværk til sagsbehandlingen af aktindsigtssager. Ministeriet forventer derved, at de ældste verserende sager vil kunne færdigbehandles inden for kort tid, og at antallet af verserende sager generelt vil kunne nedbringes væsentligt. Det er endvidere forventningen, at tilførslen af de yderligere ressourcer vil medføre en væsentligt bedre og hurtigere sagsbehandling af aktindsigtssagerne.

3. Iværksættelse af en række initiativer i løbet af efteråret 2018

3.1. Det fremgår af Justitsministeriets redegørelse af 31. august 2018, at det eksisterende datagrundlag ikke giver mulighed for eksplicit at fastslå, hvad årsagen eller årsagerne er til ministeriets lange sagsbehandlingstider i de aktindsigtssager, som ministeriet behandler i første instans.

Ministeriet har imidlertid på baggrund af ministeriets erfaringsgrundlag i aktindsigtssager foretaget en evaluering af de hidtil iværksatte initiativer på området og derigennem foretaget en nærmere samlet analyse af hele aktindsigtsområdet.

Det har ført til, at ministeriet – ud over tilførslen af de ovenfor nævnte ressourcer – har identificeret en række initiativer, som er eller vil blive iværksat i løbet af efteråret 2018 med henblik på at sikre, at sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager effektivt og varigt nedbringes.

Justitsministeriet har nærmere redegjort for de enkelte initiativer.

3.2. Den gennemførte analyse har bl.a. vist, at sagsbehandlingstiden i aktindsigtssager i høj grad afhænger af den indledende visitering og fremsøgning af sagens akter, og at disse sagsbehandlingsskridt er helt afgørende for, at sagerne hurtigt kan sættes i de rette rammer fra starten.

Det fremgår af redegørelsen af 31. august 2018, at ministeriet derfor vil tage initiativ til at understøtte en hurtigere indledende visitering og behandling af aktindsigtssagerne. Der vil i den forbindelse bl.a. blive foretaget en større omlægning af den måde, som ministeriet foretager fremsøgning af akter på, ligesom der vil blive tilført specifikke ressourcer til fremsøgningsprocessen.

Det fremgår endvidere, at hvor det tidligere har været de enkelte fagkontorer i ministeriet, som har stået for at fremsøge de relevante akter til brug for sagsbehandlingen i aktindsigtssager, vil det fremover være Forvaltningsretskontoret, der i alle tilfælde vil stå for dette.

Ministeriet har i brevet af 5. november 2018 supplerende oplyst, at den nye fremsøgningsprocedure nu er implementeret.

3.3. Den gennemførte analyse har også vist, at sagsbehandlingstiderne i ministeriets aktindsigtssager generelt er overordentligt følsomme i relation til de enkelte sagsbehandlingsskridt, herunder særligt i relation til såkaldt liggetid. Liggetid kan ifølge ministeriet ofte forekomme i de sager, hvor der er behov for involvering af mange forskellige parter, og særligt i de tilfælde, hvor sagerne ofte "skifter hænder". Dette vil navnlig være tilfældet i de sager, hvor der er behov for ekstern høring.

Det fremgår af redegørelsen af 31. august 2018, at ministeriet derfor vil tage initiativ til at understøtte en hurtigere proces i alle de enkelte led af sagsbehandlingen i aktindsigtssagerne.

Der vil i den forbindelse bl.a. blive foretaget væsentlige omlægninger af ministeriets høringsprocedurer såvel internt som eksternt. Det vil bl.a. ske ved at sikre en langt højere grad af mundtlig dialog mellem Forvaltningsretskontoret og de enkelte fagkontorer i ministeriet. Ministeriet vil endvidere væsentligt forkorte de eksternt fastsatte frister for høringssvar, således at de som udgangspunkt ikke fastsættes til længere end 2 arbejdsdage.

Ministeriet har i brevet af 5. november 2018 supplerende oplyst, at ministeriet i overensstemmelse hermed har ændret de interne og eksterne høringsprocedurer væsentligt.

3.4. Justitsministeriet har herudover oplyst, at ministeriet vil sikre et langt større fokus på driftsledelse i hele Justitsministeriets koncern. Efter det oplyste vil sagsbehandlingstiden i Justitsministeriets aktindsigtssager bl.a. blive

drøftet på ministeriets toplederforum, hvor samtlige styrelsesdirektører på ministeriets område deltager, ligesom friststyring af aktindsigtssager vil blive integreret i mål- og resultatplanerne for 2019.

Ministeriet vil også i alle relevante interne fora sætte fokus på, at god juridisk kvalitet ved behandlingen af aktindsigtsanmodninger også omfatter hurtig sagsbehandling.

Ministeriet vil endvidere arbejde langt mere aktivt med ministeriets interne målsætninger for sagsbehandlingstiderne i aktindsigtssager og vil i den forbindelse sikre et mere hensigtsmæssigt fokus på ministeriets ældste verserende sager. Ministeriet vil også månedligt offentliggøre statistik i relation til målsætningerne på ministeriets hjemmeside.

4. Identifikation af yderligere forbedringsmuligheder

Justitsministeriet har oplyst, at ministeriet sideløbende med implementeringen af de ovennævnte initiativer vil arbejde med at identificere eventuelle yderligere behov for tiltag på området. Det vil bl.a. ske ved for en periode at indføre tidsregistrering af de enkelte sagsskridt i aktindsigtssagerne, således at der kan foretages en vurdering af ressourceanvendelsen i de enkelte sager.

Herudover vil ministeriet i efteråret 2018 iværksætte en konsulentundersøgelse, som nærmere skal afdække yderligere forbedringsmuligheder i forhold til ministeriets sagsbehandling af aktindsigtssager i første instans. Det er i den forbindelse ministeriets vurdering, at der er behov for at få foretaget en nærmere analyse af sagsgange og processer med fokus på effektiv driftsoptimering. Der er endvidere behov for at indhente bistand til at sikre en effektiv implementering af løsningerne, herunder ved at arbejde med adfærd og vænner i organisationen.

Ministeriet vil endelig af egen drift fremadrettet foretage en mere grundig halvårlig intern evaluering af udviklingen i ministeriets sagsbehandlingstider i aktindsigtssager. Det fremgår af redegørelsen af 31. august 2018, at den første evaluering forventes at blive foretaget umiddelbart efter årsskiftet 2018/2019.

5. Afsluttende bemærkninger

Jeg har noteret mig, at Justitsministeriet til fulde anerkender den bekymring, som jeg gav udtryk for i mit brev af 2. juli 2018 i forhold til ministeriets efterlevelse af offentlighedslovens bestemmelser og principper om sagsbehandlingstid.

Jeg har forstået, at ministeriet er meget bevidst om behovet for markant handling på området, og at det er ministeriets vurdering, at de nye initiativer, som bl.a. er beskrevet i redegørelsen af 31. august 2018, vil indebære, at der kommer reelle og varige forbedringer på aktindsigtsområdet.

Ministeriet vil også fortsat have fokus på at afdække yderligere forbedringsmuligheder på området, herunder i forbindelse med gennemførelsen af den konsulentundersøgelse, som er nævnt under pkt. 4 ovenfor, og ministeriet vil løbende følge udviklingen i sagsbehandlingstiderne i aktindsigtssagerne.

Ministeriet har i brevet af 5. november 2018 oplyst, at størstedelen af de initiativer, som er nævnt i redegørelsen af 31. august 2018, er implementeret, og at ministeriet på den baggrund forventer, at initiativerne vil have en reel og målbar effekt på ministeriets sagsbehandlingstider fra og med januar 2019.

Ministeriet vil endvidere fra januar 2019 hver måned offentliggøre statistik om sagsbehandlingstiderne på ministeriets hjemmeside. Justitsministeriet vil ligeledes i januar måned orientere mig om status for sagsbehandlingstiderne.

På denne baggrund har jeg samlet set besluttet ikke på nuværende tidspunkt at foretage mig yderligere i anledning af Justitsministeriets sagsbehandlingstider i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven.

Jeg imødeser dog ministeriets beskrivelse af status for sagsbehandlingstiderne i aktindsigtssagerne senest med udgangen af januar 2019.

Jeg har sendt en kopi af dette brev til Folketingets Retsudvalg til orientering.

Der vil blive lagt en nyhed om sagen på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til orientering:

Folketingets Retsudvalg